

# Jyväskylän keskustavisio 2030

Kehitystyön teemat, vetovoimatekijät ja tavoitteet

A woman with blonde hair, seen from the side, is blowing bubbles. She is holding a red and white bubble wand to her mouth. Numerous colorful bubbles are floating in the air around her. The background is a blurred city square at dusk, with warm lights from buildings and people walking. The overall atmosphere is peaceful and celebratory.

**Miksi kaupunkikeskustan  
kehittäminen on tärkeää?**

---

# Miksi kaupunkikeskustan kehittäminen on tärkeää?

- Jyväskylän ja Keski-Suomen käyntikortti
- Kaupungin sydän ja kohtaamispaikka
- Yritysten ja työpaikkojen kasvualue
- Innovaatioiden ja muutoksen tiivistymä

# Kehä Vihreän sylissä

**15 500**

asukasta

**Lähes 2 000**

yritystä

**Yli 15 700**

työssäkävijää







# Kaupunkikeskustan kehittämisen muutokset

---

# Kaupunkikeskustan kehittämisen muutokset

- Kauppa ja kuluttamisen tavat muuttuvat
- Työ ja työpaikat muuttuvat
- Asuminen ja sen tarpeet muuttuvat

# Megatrendit ja trendit

- Kaupungistuminen
- Digitalisoituminen; robotiikka, automaatio, smart data
- Ostamisen & kuluttamisen muutos
- Niukkenevat luonnonvarat; elämäntapojen ja liikkumisen muutokset
- Pop-up ja jakamistalous

Verkkokaupan  
kasvu 40 %!







# Jyväskylän kaupunkikeskustan vahvuudet



---

# Jyväskylän kaupunkikeskustan vahvuudet

## Ei suurin tai vanhin, mutta...

- Nuorekas, yllättävä ja boheemi yliopistokaupunki
- Ilmapiiriltään ainutlaatuisen avoin ja lähestyttävä
- Tiivis ja kompakti maakuntakaupunki
- Rohkeasti uudistuva kulttuurikaupunki
- Arkkitehtuurin kaupunki



# Keskustavision 2030 pääteemat



## Asuminen

- Monien mahdollisuuksien asumisen keskusta



## Kulttuuri

- Monipuolinen ja -ilmeinen kulttuurikeskusta



## Palvelut

- Ylivoimainen ajanvieton ja erikoiskaupan keskus



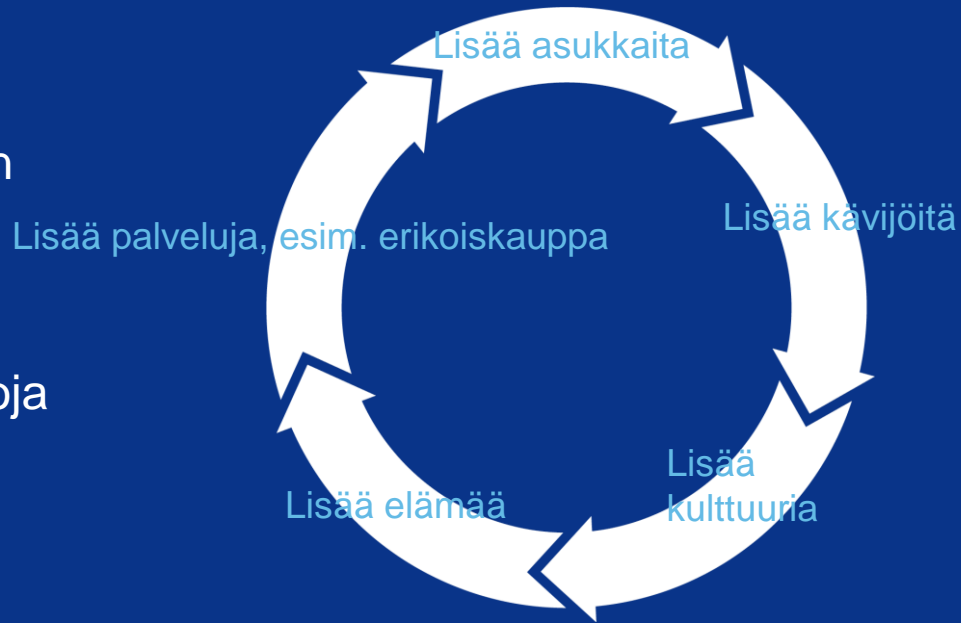
## Saavutettavuus (liikenne & pysäköinti)

- Helppo saavutettavuus ja pysäköinti kaikilla liikkumismuodoilla

# Keskustan onnistumisen kehä

## Vetovoimatekijät

- Monipuoliset asumisen mahdollisuudet
- Tapahtumat ja sosiaalisen elämän rikkaus
- Houkuttelevat palvelut
- Käveltävä ympäristö ja oleskelulle otollisia paikkoja







# Keskusta-asuminen

TERVETULOA  
PIHAKADULLE  
10 30 000 m<sup>2</sup> kassa lämpöä  
PILKONEN

# Keskusta-asuminen

– lisää elämää, ostovoimaa ja osallistumista



Siinä on jotakin aivan erityistä, kun oma koti on siellä, missä kaikki tapahtuu.”

# Asumisen muutostrendit

Asumisen tarpeet muuttuvat ja monipuolistuvat

- Perhemuodot moninaistuvat, esim. sinkku-pienperhe-uusioperhe-syklit
- Ikääntyvät hakeutuvat keskustoihin palvelujen äärelle
- Yhteisöasumisen kiinnostavuus (oma halu, taloudelliset syyt)

Omistusasumisesta vuokra-asumiseen

- Työurien pirstaleisuus
- Joustavuutta muuttuviin elämäntilanteisiin
- Arvojen muuttuminen





# Keskusta-asumisen tavoite

Kehä Vihreän Sylissä  
on nyt noin

**15 500** asukasta

Tavoitteena on kaksinkertaistaa  
asukasmäärä

**Yli 30 000** asukasta

Tavoitteena on tarjota keskusta-asumisen mahdollisuuksia kaikille.  
Keskustan asukkaita ovat opiskelijat, eläkeläiset,  
perheet ja yhden hengen taloudet.

# Visio 2030

- Tiiviisti rakennettu Kehä Vihreän Syli: Täydennysrakentamista ja kaupunkivihreää
- Asukasmäärän kaksinkertaistaminen
- Monimuotoinen ja monipuolinen asuminen ja asuinympäristö
  - Uudet asumisen konseptit kehitetään keskustoissa
  - Hybridi-korttelit: Asumista myös ostoskeskusten päälle
  - Korkea rakentaminen ja kattomaailman mahdollisuuksien hyödyntäminen
- Runsaasti virkistys- ja viheralueita oleskelulle ja liikkumiselle
  - Vanha Tori aktivoi ja herättelee ihmisiä liikkumaan



# Kulttuuri



# Kulttuuri

- Keskustan tärkeimpiä vetovoimatekijöitä



Kulttuuri houkuttelee ihmiset keskustaan, antaa elämyksiä ja ruokkii kaikkea muuta hyvinvointia.”

# Kulttuurin muutostrendit

- Sosiaalisen pääoman halu kasvaa ja merkityksellisyyden kaipuu lisääntyy, kulttuurin painoarvo nousee
- Monikulttuurisuus kasvaa
- Digitalisaatio luo mahdollisuuksia
- Yhteisöllisyys ja jakamistalous
- Uudistuvat kumppanuudet ja monipuoliset osallistumisen tavat
- Elinikäinen oppiminen ja uusikäsiyöläisyys
- Kulttuurisponsorointi



# Kaupunki taiteen ja kulttuurin tilana

## Jyväskylän museot

Taidemuseo

Alvar Aalto -museo

Keski-Suomen museo

Suomen käsityön museo

Keski-Suomen luontomuseo

**100 000**

kävijää vuodessa

Kaupunginteatteri

**60 000**

katsojaa (2016)

Valon kaupunki

**yli 50**

valoteosta keskustassa  
(2017)

Yläkaupungin yö

**30 000**

kävijää (2017)

Sinfonian kävijät

**95 %**

täyttöaste

pääkirjasto

**500 000**

lainaajaa vuodessa

Tapahtumia keskustassa

**80**

ulkotapahtumaa (2017)



# Tapahtumakaupunki

**Toimivat ja monipuoliset puitteet kulttuurille ja tapahtumille**

- Perinteisten taidelaitosten tilojen laaja hyödyntäminen
- Suuret ja pienet tapahtumapaikat ovat avoinna kaikille tapahtumajärjestäjille



# Visio 2030

- Kulttuuri tarjoaa elämyksiä ja yllätyksellisyyttä: syitä saapua keskustaan
- Kaupunkikeskusta on alusta kulttuurille ja taiteelle
  - Taiteen tiloina kadut ja aukiot, seinät ja sisäänkäynnit
  - Valotaideteokset ja murallit
  - AR ja VR uusina avauksina
- Pop-up-taide ja yhteisöllisyyden uudet muodot
- Joustavat ja monikäyttöiset uudet tilat: matala kynnyks osallistua
- Taloudelliset edellytykset tehdä monipuolista kulttuuria
- Kulttuuri, taide ja palvelut vahvistavat luovia aloja yhdessä, esim. sisällöntuotanto, elämystuotanto ja työpajat



Palvelut

Laukaalaista  
6elt Jonsokkia

Ruusula

Ruusula

VASKYLÄ



# Keskustan palvelut – erikoiskauppa ja palvelut kehittyvät



”

Keskusta tarvitsee muutakin kuin kauppakeskusten ketjuliikkeitä ja -ravintoloita.”

# Kauppa keskustassa nyt

- Yli 1100 liiketilaa
- 50 % erikoiskaupan liiketiloista edelleenkin keskustassa
- Keskustasta haetaan käyttö- ja kulutustavaroita sekä päivittäistavaroita
- Kahviloiden ja ravintoloiden määrä kasvaa jatkuvasti

Kävelykadulla noin

**80 000**

kulkijaa päivittäin

Keskustassa noin

**28 miljoonaa**

käyntiä vuosittain

---

# Muutostrendit

- Kaupan ala: osto- ja kulutustottumukset
  - Palvelut ja tuotteet 24/7
- Kivijalkakaupat haastettuina:  
verkkokaupan kasvu 40 %
- Noutopisteet ja showroomit lisääntyvät
- Kotiinkuljetuspalvelut, esim. Wolt
- Jakamistalouden uudet muodot, esim. AirBnB





---

# Muutostrendit



Tiiviiden kaupunkikeskustojen palvelutarjonnan monipuolisuus korostuu, kun paikannusteknologia tekee tarjonnan yksilöllisesti näkyväksi ja räätälöityväksi.”

– Demos Helsinki 2016





# Keskustan eri alueiden kaupalliset identiteetit

**Lähes 2000**

yritystä

**Yli 15 700**

työpaikkaa

Keskustan eri alueilla on oma identiteettinsä ja tiivistymänsä myös kaupallisesti

- Kävelykeskusta: muoti ja lifestyle, elämysoleskelu
- Aren aukio: ravintolapalvelut, nautiskelun keidas
- Yläkaupunki: boheemit ja vaihtoehtoiset palveluyritykset
- Väinönkatu: profiililtaan yhä pirstaleinen muotikatu
- Lutakko: koulutus, massatapahtumat ja työpaikat
- Asema-aukio: ravintolapalvelut, uusi tori

# Erilaisten tunnelmien keskusta

Kulttuurikeskustan  
laajeneminen

Kävelykeskusta

Hallinto

Yläkaupungin  
"Boheemikorttelit"

Kulttuuriakseli

Vihreä kampus

Hallinto

Kaupunkikeskustan visio  
2020:n linjaus eri alueiden  
tunnistetuista ilmapiireistä ja  
identiteetistä kehittyä.

Erilaisten identiteettien  
alueilla vahvistetaan niiden  
imagoa ja ominaispiirteitä  
niin tapahtumilla ja taiteella  
kuin arkkitehtuurilla ja  
kadunkalusteillakin.



Kävelykeskusta  
on Jyväskylän  
helmi.”

# Keskustan palvelujen vetovoimatekijöitä

- Ostoskokemus osa kokonaiselämystä:
  - yksilöllinen palvelu, tuotevalikoima ja miellyttävä ympäristö
- Yllätyksellisyys ja elämykselliset palvelut
- Saavutettavuus (käveltävyys)
- Palvelujen ja toimistojen sulautuminen
  - työpaikka palveluna



# Keskustassa työskentely muuttuu

- Työn tekemisen tavat ovat myös muutoksessa
- Työn tekemisen paikat monipuolistuvat
  - työskentely ei ole enää paikkaan sidottua
  - yhteisölliset coworking-tilat, esim. We+ ja Crazy Town
- Hybridityöpaikat: työtilat + palvelut + pientuotanto
  - Yhteisen nimittäjän kuten 3D-tulostuksen ympärille muodostuvat yhteisöt
- Yritysten yhteisöt, kuten markkinointiyhteistyö, digimarkkinoinnin ja sosiaalisen median hyödyntäminen



# Visio 2030

## Ylivoimainen ajanvieton ja erikoiskaupan keskus Jyväskylässä

- Monipuolinen ja uniikki erikoiskauppa
  - Noutopisteet ja showroomit kivijalassa
- Pop-up pysyvänä liiketoiminnan tapana!
  - Muuntautumisen sykli on nopea: edellyttää joustavuutta mm. lupakäytännöissä
- Tavoitteena 700 uutta toimipaikka ja 8 000 uutta työpaikkaa keskustaan



# Saavutettavuus



# Saavutettavuus -helposti ja monipuolisesti saavutettava keskusta

”Eloisuus on sitä, että keskusta on helppo tulla.”

# Liikkumisen muutos keskustassa

- Jakamistalouden uutuudet
  - yhteiskäyttöautot ja -pyörät, jaetut autot
- Kuljetuspalvelut 24/7 ja huoltoliikenteen murros: automatisoidut autot
- Pysäköinti palveluna: uudet palvelutuotteet



# Keskustan tilankäytön muutos

- Pysäköinti, erityisesti maantasopysäköinti, on kallista ja vie keskustassa merkittävästi tilaa
- Keskustan asukasmäärän kaksinkertaistaminen edellyttää pysäköinnin ajattelumallissa radikaalia muutosta
- Asukaspysäköinnin painopisteen siirtäminen yleisiin pysäköintilaitoksiin



# Asuntorakentamisen pysäköinti

- Poistetaan velvoite toteuttaa pysäköintipaikkoja tontilla keskustassa
  - koskee myös vanhoja kiinteistöjä
- Lunastuspaikat yleisistä pysäköintilaitoksista
  - ns. vapaaksi osto 1 ap/400 kem (alustava luku)
    - Kustannuksen oltava maltillinen as.oy:lle
- Oikeus kuitenkin toteuttaa pysäköintipaikkoja tontille, jos hanke niitä tarvitsee



- Keskustaan ns. Kankaan vuoropysäköintimalli
- Lunastuspaikat tuovat uusiin investointeihin resursseja
  - Ylläpitokuluille enemmän jakajia
  - Lunastuspaikkojen hintaa voidaan tasata/alentaa

# Pysäköinti palveluna

## Palvelukokonaisuuksia

- Asiakaspysäköinti
  - Moovy-sovellus kokeilussa
  - Uudet mobiilisovellutukset
- Asukaspysäköinti
  - Aikarajoitettu ja aikarajoittamaton
- Työpaikkapysäköinti
  - Aikarajoitettu ja aikarajoittamaton
- Pysäköintilaskutus käytön mukaan
- P-talojen käyttömukavuuden

## parantaminen

- mm. P-Torin peruskorjaus
- Toimintasuunnitelma uusien, yleisten pysäköintipaikkojen rakentamiseksi asukaspysäköinnin näkökulmasta

# Saavutettavuus: visio 2030

- Käveltävän kokoinen keskusta
  - Käveleminen on miellyttävin liikkumismuoto keskustassa
- Keskusta on älykkään ja kestäväen joukkoliikenteen solmukohta
  - Bussilla ajelu on helppoa ja houkuttelevaa
- Pyöräily keskustaan laatukäytäviä pitkin
- Asiakaspysäköinti on ketterää kadunvarsilla ja huoletonta pysäköintilaitoksissa
- Asukaspysäköinnin painopiste yleisiin pysäköintilaitoksiin



**Kaupunkikeskustan  
visio 2030**

# Kaupunkikeskustan visio 2030

## Keskustan vetovoimaa vahvistetaan:

- Lisätään elämää  
= asukkaiden määrän  
kaksinkertaistaminen
- Tämä onnistuu mm. siirtämällä  
asukaspysäköinnin painopiste yleisiin  
pysäköintilaitoksiin
- Pihat vapautuvat uusille asumisen  
konsepteille ja oleskelupaikoille
- Keskustan kaupunkirakenne  
toimii alustana, näyttely- ja  
näyttämötilana taiteelle ja  
kulttuurille
  - houkuttelee ihmiset  
keskustaan
  - antaa elämyksiä ja ruokkii  
kaikkea muuta hyvinvointia



# Jyväskylän keskustavisio 2030



Keskustan vetovoimaa vahvistetaan lisäämällä elämää keskustaan

- Asukkaiden määrän **kaksinkertaistaminen**
- Ylivoimainen **ajankäytön ja erikoiskaupan keskus**
- Keskusta **kulttuurin** kehitysalustana
- **Saavutettavuus** kaikilla kulkumuodoilla sujuvaa